

Nr 560

Av herr Gustafsson i Skellefteå, om höjning av stämpelavgifter och expeditionslösen.

Enligt taxa, intagen i stämpelförordningen av den 19 november 1914, uttager staten genom stämpelbeläggning av expeditioner avgifter av allmänheten för dess anlåtande av domstolar och andra myndigheter i vissa fall. Enligt expeditionslösenförordningen av den 7 december 1883 utgår för dessa expeditioner därjämte i åtskilliga fall expeditionslösen, från början avsedd att tillfalla vederbörande tjänsteman såsom ersättning för expeditionskostnader eller sportelinkomst, men numera i regel indragen till statsverket (och i så fall ersatt med stämpelavgift) eller till kommun, som har att bekosta vederbörande myndighets verksamhet.

Taxorna för nämnda avgifter är trots de revisioner som på enstaka punkter tid efter annan företagits starkt föråldrade. Bl. a. har de inte anpassats efter penningvärdets fall. Det synes vara rimligt att avgifterna åtminstone i huvudsak täcker statsverkets kostnader för de expeditioner som det här är fråga om. Så är nu icke på långt när fallet.

Från vårt håll har vid tidigare tillfällen framlagts förslag till höjningar av stämpelavgifter och expeditionslösen. Senast skedde detta i motionen II: 375 vid 1960 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända utlåtande avstyrkte bevillningsutskottet bifall till motionen under hänvisning till att man borde avvakta resultatet av den år 1953 tillsatta utredningen angående översyn av lösen- och stämpelförordningarna. Även 1959 års bevillningsutskott hade samma motivering när det avstyrkte en från vårt håll väckt motion om höjning av stämpelavgifterna.

I årets riksdagsberättelse redovisas nämnda utredning såsom fortsättande sin verksamhet vid ingången av 1961. Enligt uppgift kommer utredningens arbete att redovisas omkring april—maj 1961. Förslag i anledning av utredningens resultat torde tidigast kunna behandlas av vårriksdagen 1962. Ikraftträdandet av höjningar av stämpelavgifterna torde kunna ske den 1 januari 1963 eller tidigast den 1 juli 1962. Då det här gäller taxor, som är orimligt låga och som medför en synnerligen betydande minskning av statsinkomsterna i förhållande till vad som kan anses befogat, bör redan från den 1 juli 1961 en provisorisk höjning ske av avgifterna i vissa fall. Jag vill erinra om att regeringen för 1959 års riksdag föreslog höjning av stämpelavgifterna på arvskiften i inskrivningsärenden och på gravationsbevis. Här nedan framlägges därför förslag till sådan höjning beträffande vissa närmare angivna expeditioner.

Ändringar i stämpelförordningen beslutas av riksdagen, medan det ankom-

mer på Kungl. Maj:t ensamt att besluta om ändringar i lösenförordningen. Som ovan nämnts skall emellertid båda beloppen tillföras statsverket i form av stämpelavgift, dock med undantag för främst expeditioner vid rådhusrätterna, där lösenbeloppet tillfaller stadens kassa. Då den ifrågasatta höjningen bör bedrivas med hänsyn till den sammanlagda avgiften, angives i nedanstående förslag i första rummet denna, varjämte inom parentes angives avgiften enligt stämpelförordningen. Det begärda riksdagsbeslutet skall sålunda avse endast det sistnämnda. I uppställningen här nedan bortses från inteckningskontrollstämpel (25 öre), som i vissa fall skall åsättas.

Expeditionens art	Nuvarande avgift kr		Föreslagen avgift kr	
Bevis ang. inskrivningsdomares beslut tecknat å företedd handling, om det avser bifall, vilandeförklaring eller avslag.....	7	(1)	12	(6)
» för införing å varje upplägg utöver det första	1	(—)	2	(—)
» , lagfarts-	2	(1)	4	(2)
» , äganderätts-.....	3	(1)	6	(4)
för envar av 2:a och 3:e fastigheten ytterligare.....	1	(—)	2	(—)
för envar av övriga fastigheter ytterligare	0: 50	(—)	1	(—)
» ang. anteckning om innehav av inteckningshandling eller uppvisande av sådan handling	1	(—)	3	(2)
» , taxerings-	2	(1)	4	(3)
Körkort för bil eller motorcykel.....	10	(10, i vissa fall 8)	20	(20, i vissa fall 18)
Körkort efter återkallelse	20	(20, i vissa fall 18)	40	(40, i vissa fall 38)
» duplett	2	(2, i vissa fall 1)	5	(5, i vissa fall 4)
Pass, rese, till land utom Skandinavien	10	(8)	20	(18)

Vidare bör som en följd av den år 1959 vidtagna ändringen i stämpelförordningen rörande vissa avskrifter avgiften för »protokoll, annat», som utgives till lösenskyldig part, höjas från 1 till 3 kr.

Med de här ovan berörda avgifterna sammanhänger nära föreskrifter i 2 kap. stämpelförordningen om stämpelbeläggning av ansökningar. Avgiften är 10 kr. för ansökan om stämning och 5 kr. för annan ansökning. Dessa avgifter bör höjas till 20 respektive 10 kr.

Enligt kungl. förordningen den 30 juni 1943 angående kommissionärsavgift i domsagorna utgör avgiften för anlåtande av kommissionär 1 kr. för första ärendet och 50 öre för följande, som samtidigt mottagits från samma uppdragsgivare, dock sammanlagt högst 15 kr. Dessa avgifter, som uttages genom stämpelbeläggning och tillfaller statsverket, bör höjas till 2 kr. resp. 1 kr. varjämte maximibeloppet bör höjas till 20 kr.

De föreslagna avgiftshöjningarna torde komma att medföra en inkomstökning för statsverket av mellan 5 och 10 mkr. per år.

Det bör framhållas att även efter de här föreslagna höjningarna avgifterna fortfarande skulle vara måttliga. Men en anpassning skulle ske till det ändrade penningvärdet.

Under åberopande av det anförda hemställs,

att riksdagen måtte besluta här ovan angivna höjningar av stämpelavgifterna samt i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om motsvarande ändringar i expeditionslösenförordningen;

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningsändring.

Stockholm den 26 januari 1961

Henning Gustafsson
i Skellefteå